

S K A R B I E C
DLA
D Z I E C I.

*a Biblioteki
Mossyjskiej*

(SNOPEK I.)

1830.

KWIECIEN

W PUŁAWACH

W DRUKARNI BIBLIOTECZNEJ.





DRZEWO CHLEBOWE.

(*Artocarpus incisa*. — *L'arbre à pain*, *Jaquier*. — *Der Brod-Baum*).

DRZEWO chlebowe, jest najszacowniejszym darem natury, dla owych krajów, w strefie gorącej, w których żadne nieuprawia się zboże; owoc bowiem tego drzewa, bardzo dobrze miejsce chleba zastępuje.

Rośnie ono na wszystkich prawie wyspach Indii Wschodniej i Oceanu południowego, na Koromandelu, Malabarze, Cejlanie i Nowej Gwincii.

Drzewo chlebowe składa jedyne prawie bogactwo mieszkańców wyspy Otahiti, i innych wysp wielkiego morza południowego. Z gałęzi jego mają materiały do budowli chatek, przygotowują sobie także z niego odzienie, pożywienie i sprzęty; jedném słowem, jest ono najznakomitszym dobrodziejstwem natury dla tej części świata.

To drzewo jest dosyć wysokie, i może trwać od 60 do 70 lat; liści jego, które są bardzo wielkie (ponieważ miewają czasem dwie stóp długości a półtory szerokości), używają wyspiarze zamiast półmisków, talerzy i serwet w czasie biesiad. Przez ośm miesięcy od Grudnia aż do Lipca, ciągle jest okryte kwiatami i owocami zielonemi i dojrzałemi; kwiat samczy jest w kształcie brunatnego pączka, długi prawie na piędź; a samicy z którego powstaje owoc, jest jasno-brunatny pączek, znajdujący się na końcu gałązki.

Sam owoc chlebowy (*Le fruit à pain*, *die Brod-frucht*) jest krągły, dosyć duży i podobny do Melona Kantalupy, ma blisko stopy średnicy, i cały okryty brodawkami ośmiościnnemi ostro zakończonemi.

Gdy zupełnie dojrzeje, nabywa koloru żółtawego; służy zaś do jedzenia albo świeży, przed zupełnym dojrzeniem, pokrajany w krawałki i upieczony; albo też ugnieciony miesi się, przerabia się na ciasto, w małych kamieniem

wyłożonych rowkach; to ciasto długo może się przechowywać i z niego chleb się wypieka. Owoc chlebowy świeży i upieczony ma smak chleba zrobionego z czystej pszenicy pomieszaną z kartoflami.

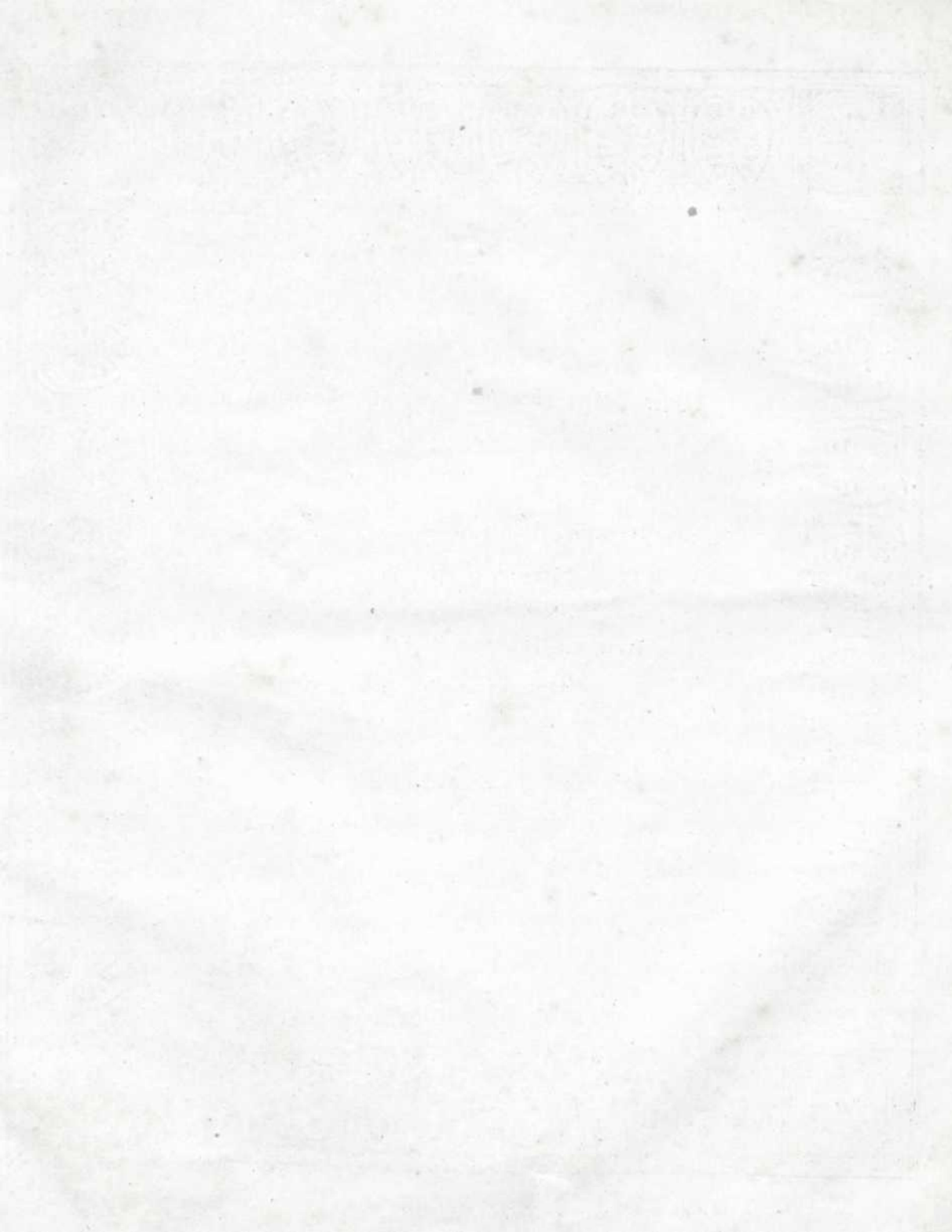
Kiedy jest całkiem dojrzały, staje się miękkim i klejowatym, i na nic się już nie zda.

Wewnątrz zawiera w sobie wiele dużych ziarn, podobnych do migdałów jak to widać na dwóch jego przecięciach wystawionych na obrazku. Są jednak gatunki które tych ziarn nie mają.

Drzewo chlebowe nadzwyczajnie jest płodnym, bo jeden człowiek dostatecznie się może wyżywić owocami z trzech drzew, przez ośm miesięcy. Dostarcza także odzienia wyspiarzom morza południowego, którzy przygotowują z jego kory i bielą, rodzaj płótna papierowego, którym się odziewają; z samego zaś drzewa, które jest bardzo lekkim, robią rozmaite sprzęty domowe, ławy, talerze, żłoby i bębny.

Anglicy wiele sobie zadali trudów w przesadzeniu tego drzewa, na swoich wyspach w Indii zachodniej, i mówią że usiłowania ich pożądanym uwieńczył skutek;

J. L. S.





CENA PRENUMERATY NA SKARBIEC.

z Rycinami Koloroweni:

Rocznie złp. 36.

Kwartalnie 9.

z Rycinami Czarnemi:

Rocznie złp. 24.

Kwartalnie 6.

